Sisäministeriö
Inrikesministeriet

7.2.2023

Lainsäädäntöneuvos Annika Parsons, puh 050-3259860

Hallintovaliokunta

HE 149/2022 vp - Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi hätäkeskustoiminnasta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 149/2022 vp)

Sisäministeriön vastine Oulun ja Keravan hätäkeskusten asiantuntijalausuntoon (30.1.2023)

YLEISTÄ

Sisäministeriö vastaa hallintovaliokunnan pyynnöstä Oulun ja Keravan hätäkeskusten kirjalliseen asiantuntijalausuntoon 30.1.2023. Sisäministeriö toteaa, että näihin uudelleen toistuviin väitteisiin on vastattu myös jokaisessa sisäministeriön aiemmassa kirjallisessa asiantuntijalausunnossa ja vastineessa.

SISÄMINISTERIÖN VASTINE

1. Rekisterinpidon selkiyttäminen

Oulun ja Keravan hätäkeskusten (jatkossa *hätäkeskukset*) asiantuntijalausunnossa tuodaan esiin rekisterinpitäjien määrän kasvu lakiehdotuksen myötä. Hätäkeskuslaitokset esittävät, että lain esitöissä tarkennettaisiin, että Hätäkeskuslaitoksen ja rekisterinpitäjien välisellä yhteistyöllä olisi laadittava sopimus riittävän selkeistä, tarkkarajaisista ja yhtenäisistä valtakunnallista ohjeista kaikilta toimialoilta. Yhtenäiset valtakunnalliset ohjeet mahdollistaisivat ja edistäisivät verkottuneessa hätäkeskustoiminnassa henkilötietojen käsittelyn oikeellisuutta sekä vähentäisivät virheiden mahdollisuutta.

Sisäministeriön vastaus

EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen 28 artiklan 3 kohdan mukaan henkilötietojen käsittelijän suorittamaa käsittelyä on määritettävä sopimuksella tai muulla unionin oikeuden tai jäsenvaltion lainsäädännön mukaisella oikeudellisella asiakirjalla, joka sitoo henkilötietojen käsittelijää suhteessa rekisterinpitäjään ja jossa vahvistetaan käsittelyn kohde ja kesto, käsittelyn luonne ja tarkoitus, henkilötietojen tyyppi ja rekisteröityjen ryhmät, rekisterinpitäjän velvollisuudet ja oikeudet. Myös rikosasioiden tietosuojalain (1054/2018) 17 §:n 3 momentissa säädetään, että henkilötietojen käsittelijän suorittamasta henkilötietojen käsittelystä on tehtävä kirjallinen sopimus tai annettava kirjallinen määräys, josta ilmenevät käsiteltävät henkilötiedot, käsittelyn kesto, luonne ja tarkoitus, käsiteltävät henkilötietoryhmät ja rekisteröityjen ryhmät sekä rekisterinpitäjän velvollisuudet ja oikeudet. Sekä tietosuoja-asetuksen 28 artiklan 3 kohdan alakohdissa a-h sekä rikosasioiden tietosuojalain 17 §:n 3 momentissa on myös listaus asioista, joista on lisäksi määrättävä kirjallisessa asiakirjassa.

Kaikkien rekisterinpitäjien on siis jatkossa määritettävä voimassa olevan lainsäädännön vaatimusten mukaisesti sopimuksella Hätäkeskuslaitoksessa suoritettavaa henkilötietojen käsittelyä rekisterinpitäjien lukuun.

On huomattava, että rekisterinpitäjä määrittää henkilötietojen käsittelyn ja sopimus sitoo henkilötietojen käsittelijää eli jatkossa Hätäkeskuslaitosta suhteessa rekisterinpitäjään.

Eri toimialat, jotka ovat jo tietosuoja-asetuksen nojalla ja jatkossa esityksen myötä omien tietojensa rekisterinpitäjiä, antavat jo nyt Hätäkeskuslaitokselle omien ilmoitustensa käsittelyä ja tehtävän hoitamista koskevat ohjeet. Hätäkeskuslain 14 §:n mukaisessa Hätäkeskuslaitoksen valtakunnallisessa yhteistyöryhmässä koordinoidaan eri toimialojen tehtävänkäsittelyohjeet valtakunnallisesti niin, että hätäkeskustoiminta on sujuvaa ja toimivaa. Myös jatkossa yhteistyöryhmässä yhteensovitetaan eri toimialojen ilmoitusten käsittelyä ja tehtävän hoitamista koskevat ohjeet valtakunnallisesti tavoitteena yhdenmukaistaa toimintaperiaatteita, varmistaa väestön saaman palvelun laatua ja tehostaa viranomaisten yhteistyötoimintaa. Rekisterinpitäjien lisääntymien ei muuta tämän hetkistä tosiasiallista toimintaa tältä osin.

2. Rekisterinpitäjät ja vastuunjako

Hätäkeskuslaitos on alun perin esittänyt, että kukin viranomainen toimisi rekisterinpitäjänä omaan lakisääteiseen tehtäväänsä liittyvien tietojen osalta. Hätäkeskuslaitos olisi rekisterinpitäjänä niiden tietojen osalta, joita se kerää ja tallettaa Hätäkeskuslaitoksessa tapahtuvan hätäilmoituksen käsittelyn ja tehtävien välittämisen tai tukitoimien sekä muiden tehtäviensä osalta. Muut viranomaiset toimisivat puolestaan rekisterinpitäjinä niiden tietojen osalta, joita ne keräävät ja tallettavat heille välitetyn hälytystehtävän hoidossa. Saamamme tiedon mukaan lakihankkeessa käydyn keskustelun perusteella tämä ei ilmeisesti ole Euroopan unionin tietosuoja-asetuksen mukaan mahdollista. Tällä kuitenkin käytännön toiminnan kannalta selkeytettäisiin erityisesti moniviranomaistehtäviin liittyvien hätäpuhelutallenteiden hallinnointia. Näissä tallenteissa saattaa olla useita eri viranomaisia koskevia sellaisia tietoja, joiden käsittely ei ole perusteltua muissa viranomaisissa (esim. terveystietoja).

Lisäksi hätäkeskusten edustajien mukaan tulisi ottaa huomioon, että tietojen käsittelyyn tarvittava erikseen pyydettävä tietolupa kaikilta rekisterinpitäjiltä tulee aiheuttamaan mittavan määrän hallinnollista työtä.

Sisäministeriön vastaus

Esityksellä selkeytetään vallitsevaa oikeudellista tilannetta, sillä hätäkeskustoimintaan osallistuvat viranomaiset määrittävät henkilötietojen käsittelytarkoituksen hätäkeskustoiminnassa, jotta ne voivat toteuttaa lakisääteiset velvoitteensa. EU tietosuoja-asetuksen sekä rikosasioiden tietosuojalain nojalla hätäkeskustoimintaan osallistuvat viranomaiset ovat siten rekisterinpitäjiä omien tietojensa osalta jo nyt ja vaikka hätäkeskuslakia ei muutettaisi. Kansallisesti ei voida säätää EU tietosuojasääntelystä poikkeavasti tai toisin, kuin mikä tosiasiallinen tilanne on.

Hallituksen esityksen sivulla 54 on arvioitu kohdassa *Vaihtoehto useille rekisterinpitäjille* nimenomaisesti vaihtoehtoa siitä, onko hätäkeskustoiminnassa esiintyvät tarpeet mahdollista hoitaa tietojen luovuttamista ja saamista koskevien säännösten kautta. Tämä vaihtoehto, jota hätäkeskukset edelleen esittävät, ei ole sisäministeriön näkemyksen mukaan mahdollinen.

Hätäkeskustoimintaan osallistuva viranomainen antaa toimialaansa liittyvät tehtävien käsittelyä ja välittämistä ja muuta ilmoituksen tai tehtävän hoitamista koskevat ohjeet ja suunnitelmat Hätäkeskuslaitokselle. Hätäkeskuslaitos vastaanottaa ja arvioi hätäilmoituksen ja välittää tehtävän viranomaisten antamien ohjeiden mukaisesti myös moniviranomaistehtävissä. Rekisterinpitäjyyden muutos ei muuta moniviranomaistehtävien käsittelyä nykyisestä. Hätäkeskuslaitoksen valtakunnallisessa yhteistyöryhmässä koordinoidaan eri toimialojen tehtävänkäsittelyohjeet valtakunnallisesti niin, että myös moiniviranomaistoiminta on sujuvaa ja toimivaa. Rekisterinpitäjyyden esittäminen Hätäkeskuslaitokselle hätäkeskusten esityksen mukaisesti ei selkeyttäisi käytännön toimintaa tai moniviranomaistehtäviin liittyvien hätäpuhelutallenteiden hallinnointia, eivätkä hätäkeskukset ole perustelleet miksi näin edes olisi.

Rekisterinpitäjyyden muutos vaikuttaa nykyiseen tietojen luovuttamiseen, koska rekisterinpitäjä vastaa mm. tietopyyntöihin. Toimivaltaisten viranomaisten tehtäviin liittyvien hätäilmoitusten tieto- ja

tallennepyyntöjä koskevat tietojen luovutuksiin liittyy moninaisia tietojen salassapitoon liittyviä intressejä, joita vain toimivaltainen viranomainen kykenee arvioimaan. Salassapitoa arvioitaessa on välttämätöntä huomioida, ettei esimerkiksi ilmoittajan tai muun osallisen luovutettujen tietojen osalta vaaranneta merkittäviä yksityisiä tai yleisiä etuja (todistajiin vaikuttaminen, ilmoittajille kostaminen, lapsen etu jne.) tai tietoja ei pidetä salassa ilman lainmukaista perustetta. Hätäkeskuslaitoksella ei ole riittävää osaamista kaikkien muiden viranomaisten tietojen salassapidon tai luovutuksen osalta. Koska Hätäkeskuslaitos ei esityksen mukaan jatkossa arvioi tietolupapyyntöjä ja luovuta tietoja muiden rekisterinpitäjien puolesta, tulee se tosiasiassa vähentämään Hätäkeskuslaitoksen tehtäviä ja resurssitarvetta merkittävästi. Hätäkeskuslaitoksen esittämässä vaihtoehdossa tulisi tietojen luovutuksiin liittyvä työmäärä kasvamaan merkittävästi, koska suurin osa luovutuspyynnöistä liittyy poliisitehtäviin. vrt. nykyinen rekisterinpitäjyys.

Esitys mahdollistaisi, että rekisterinpitäjä voisi avata katseluyhteyden tietovarannon sellaisiin tietoihin, joihin Hätäkeskuslaitoksella on tiedonsaantioikeus. Vastaavaa katseluoikeutta käytetään jo nyt voimassa olevan hätäkeskuslain 19 §:n määriteltyjen tiedonsaantioikeuksien osalta viranomaisten eri rekistereihin . Myös tietolupamenettely, jota jo nyt käytetään Poliisihallituksen ja Hätäkeskuslaitoksen kesken, on käytettävissä jatkossa muidenkin rekiserinpitäjien ja Hätäkeskuslaitoksen kesken. Lisäksi viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 28 §:n mukaan viranomainen voi antaa yksittäistapauksessa luvan tietojen saamiseen salassa pidettävästä asiakirjastaan mm. tilastointia taikka viranomaisen suunnittelu- tai selvitystyötä varten, jos on ilmeistä, ettei tiedon antaminen loukkaa niitä etuja, joiden suojaksi salassapitovelvollisuus on säädetty. Tällainen lupa voidaan antaa määräajaksi.

3. Hätäkeskuslaitoksen tiedonsaantioikeus hätäkeskustietojärjestelmästä

Hätäkeskuslaitosten lausunnon mukaan Hätäkeskuslaitoksella olisi oikeus saada salassapitosäännösten estämättä hätäkeskustietojärjestelmästä Hätäkeskuslaitoksen sisäistä laillisuusvalvontaa ja työnantajan työnjohto- ja valvontaoikeuden toteuttamista varten tarvittavat hätäilmoitustallenteet ja kyseiseen tallenteeseen liittyvät tehtävätiedot ja muut välttämättömät tiedot maksutta. Hätäkeskuslaitokset esittävät, että työnjohto- ja valvontaoikeus termiä tarkennetaan lain perusteluissa. Edellä mainitulla muutoksella vähennettäisiin tulkinnanvaraisuutta asiassa.

Sisäministeriön vastaus

Työnantajan oikeutta määrätä työpaikan asioista kutsutaan yleisesti työnjohto-oikeudeksi tai työnantajan direktio-oikeudeksi. Se tarkoittaa, että työnantajalla on oikeus valvoa ja johtaa työtä. Työnantaja päättää miten, missä, milloin ja millä välinein työtä tehdään. Työntekijällä on velvollisuus noudattaa työnantajan antamia ohjeita ja määräyksiä ja työnantajalla on oikeus valvoa, että työntekijä noudattaa annettuja ohjeita ja määräyksiä. Esimiesasemassa olevan oletetaan ymmärtävän työnantajan työnjohto-oikeuden ja valvonnan käsiteet.

Kyseisen 20 §:n yksityiskohtaiset perustelut ovat hallituksen esityksen (HE 149/2022 vp) sivulla 90. Perusteluissa tuodaan esiin esimerkiksi laillisuusvalvontaan tai työnantajan työnjohto- ja valvontaoikeuden käyttöön liittyvä tarve, kun päivystäjän käytöksestä on tehty kantelu tai työnantajalla on tarve tarkistaa, onko päivystäjä vastaanottanut sekä arvioinut tai välittänyt hätäilmoituksen ohjeiden mukaisesti. Tällöin Hätäkeskuslaitoksessa voi esimerkiksi olla välttämätöntä kuunnella hätäpuhelutallenne, jotta voidaan arvioida, onko työntekijä toiminut Hätäkeskuslaitoksen ja toimivaltaisen viranomaisen antamien ohjeiden mukaisesti. Hätäilmoitustallenteen lisäksi on voitava tarkistaa kyseiseen ilmoitukseen liittyvään asiaan kirjatut tehtävätiedot.

Lisäksi Hätäkeskuslaitoksen tietosuojaohjeessa (HAK-2020-372) sivulla 10 *Tehtävätietojen käsittely valvonta- ja kehittämistehtävissä* avataan mm. sitä milloin viestiliikenteen kuuntelu ja tehtävätietojen käsittely voi olla perusteltua hätäkeskuspalvelujen valvontaan ja kehittämiseen liittyvissä tehtävissä tai milloin hätäkeskuksen päälliköllä voi olla tarve käsitellä tehtävätietoja toiminnan valvonnassa. Hätäkeskusten

päälliköiden tulisi hallita kyseinen ohje, koska jokaisen esimiestasolla olevan tulee valvoa ohjeiden noudattamista (HAK-2020-372, s. 7).

4. Tilannekuvan muodostaminen

Hätäkeskuslaitosten lausunnon mukaan päivystystehtävää hoitavan henkilöstön tehtäviin olisi hyvä saada erillinen säädöksen tarkennus, jossa annetaan oikeus hätätilanteisiin ja hätäkeskuspalveluiden tuottamiseen liittyvän tilannekuvan muodostamiseen. Muutos selkeytettäisi Hätäkeskuslaitoksen päivystystehtävää hoitavan henkilöstön oikeutta hätätilanteita koskevaan tilannekuvan seurantaan ja virkatehtävien hoitamisessa tarvittavien tietojen käsittelyyn. Päivystäjän oikeus otsikkotasoiseen tietoon ei ole kaikissa tilannekuvaan liittyvissä tapauksissa riittävä. Hätäkeskusten päivystystoiminnassa on oleellista saada ennakkoon tieto hätätilanteen yksityiskohdista ja tapahtumapaikasta: mitä on tapahtunut, missä on tapahtunut, mitä resursseja tilanteeseen on hälytetty ja mitä tilanteesta ei vielä tiedetä. Nämä tilanteet liittyvät usein erilaisiin suuronnettomuuksiin, laajempiin rikostilanteisiin, päällekkäisiin ilmoituksiin ja liikkuviin tilanteisiin, joissa tieto ja ennakoiva tilannekuva on ratkaiseva sekaannusten ja epäonnistumisten välttämiseksi.

Sisäministeriön vastaus

Sisäministeriö toistaa, että esitys mahdollistaa hätäkeskuspäivystäjän tarvitseman tilannetietoisuuden ylläpitämisen ja hätäkeskuspäivystäjä voi esityksen mukaan käsitellä henkilötietoja jatkossakin, jos se on tarpeen lakisääteisten tehtävien ja kyseessä olevan yksittäisen tehtävän hoitamiseksi. Esitys ja hätäkeskustietojärjestelmässä olevat tekniset ominaisuudet mahdollistavat hätäkeskuspäivystäjän tarvitseman tilannetietoisuuden ylläpitämisen jatkossakin. Hätäkeskuslaitoksen tai hätäkeskuspäivystäjän tehtävänä ei ole voimassa olevan lain mukaan yleisen kansallisen tilannekuvan tai muiden hätäkeskustoimintaan osallistuvien viranomaisten tilannekuvan ylläpitäminen.

Hätäkeskusten 30.1.2023 antama lausunto poikkeaa edellisestä hallintovaliokunnalle annetusta Oulun ja Keravan hätäkeskusten lausunnosta. Hätäkeskusten uusi esitys on epäselvä ja siinä esitetään tarvetta yleisen tilannekuvan ylläpitämisestä ja ennakollisesta tietojen katseluoikeudesta ilman, että se olisi sidottu yksittäisen lakisääteisen tehtävän hoitamiseen. Hätäkeskukset eivät perustele tai avaa millään tavoin, miksi päivystäjän oikeus otsikkotasoiseen tietoon ei ole kaikissa tilannekuvaan liittyvissä tapauksissa riittävä. Sisäministeriö on puolestaan avannut laajasti ja yksityiskohtaisesti jokaisessa hallintovaliokunnalle antamassaan kirjallisessa lausunnossaan Hätäkeskuslaitoksen tehtävien hoitamista, tilannetietoisuuden ylläpitoa, hätäkeskuspäivystäjien tehtävien säilymistä nykyisellään sekä hätäkeskustietojärjestelmään rakennettua teknistä ominaisuutta, jonka tarkoitus on tukea Hätäkeskuslaitoksen ja hätäkeskuspäivystäjän tilannetietoisuuden hallintaa ja ylläpitämistä niin päällekkäisissä ja liikkuvissa tilanteissa kuin suuronnettomuustilanteissa. Hätäkeskusten asiantuntijalausunnossa esitetty esitys on lisäksi ristiriidassa tietosuoja-asetuksen 5 artiklan mukaisen henkilötietojen käsittelyn käyttötarkoitussidonnaisuuden, täsmällisyyden ja tietojen minimoinnin kanssa.

Hätäkeskusten esitys on ristiriidassa myös hätäkeskuksia sitovan Hätäkeskuslaitoksen tietosuojaohjeen (HAK-2020-372) kanssa. Ohjeen sivulla 7 *Tietojen käsittely virkatehtävissä* todetaan ”*Yleistä tietojen selailuoikeutta ei ole. On kyse sitten henkilötiedoista tai muista tiedoista, Hätäkeskuslaitoksen tai muun viranomaisen rekisteristä, oikeus tiedon hakemiseen ja käyttöön edellyttää yleisten toimivaltuuksine lisäksi yksittäistä virkatehtävää, jonka toteuttamiseksi tiedon hankkiminen on perusteltua*.” Edelleen ohjeessa todetaan, että ”*Jokaisella esimiestasolla tulee valvoa rekisterin käytön osalta lain, määräysten ja ohjeiden noudattamista*.” Ohjeen sivulla 9-10 avataan nimenomaisesti hätäkeskustoiminnan tilannekuvan muodostamista ja välittämistä. Ohjeen mukaan ”*Hätäkeskuslaitos pitää yllä hätäkeskustoiminnan tilannekuvaa hätäkeskuksissa ja Hätäkeskuslaitoksen johtokeskuksissa. Hätäkeskustoiminnan tilannekuvan pitäminen yllä ei pääsääntöisesti edellytä yksittäisten tehtävätietojen tarkastelua eikä tehtäviin liittyvien henkilötietojen käsittelyä.*”. Mikäli hätäkeskusten lausunnossa on tarkoitus vastustaa tai muuttaa laitoksen sisäistä ohjetta, ei sille kuitenkaan anneta mitään perusteluja.

Poliisihallitus on tuonut esiin omassa asiantuntijalausunnossaan (POL-2022-161051), että Hätäkeskuslaitoksen tehtävänä ei ole ylläpitää mitään viranomaisten toimintaan liittyvää yhteistä tilannekuvaa, eikä sillä ole sellaisen ylläpitämiseen liittyviä kyvykkyyksiäkään. Poliisihallituksen mukaan Hätäkeskuslaitokselle ei tule mahdollistaa toimivaltaa tarkastella yksittäisten poliisin toimialan tehtäviä oma-aloitteisesti ja rajoituksetta tilannekuvan ylläpitämiseen liittyvän seikan vuoksi. Poliisitoimi pitää yllä oman toimialansa valtakunnallista tilannekuvaa Valtioneuvoston strategisten linjausten mukaisesti. Poliisihallitus toteaa, että poliisin toimialan tilannekuvan ylläpitäminen ei ole Hätäkeskuslaitoksen tehtävänä muilta kuin hälytettävien resurssien ja tehtävien osalta (hätäkeskustoimintaan osoitetut resurssit). Lisäksi tilanteissa, joissa Hätäkeskuslaitos jakaisi tilannekuvatietoa ilman poliisin kannanottoa edelleen esim. muille viranomaisille tai Valtioneuvoston tilannekeskukselle poliisin toimialasta, on riski, että poliisin tehtävistä välitettäisiin päätöksentekijöille kahta tai jopa useampaa erilaista versiota.

5. Henkilöstöä keskusteluttavat asiat lainsäädäntömuutoksessa

Hätäkeskukset tuovat lausunnossaan esiin, että hätäkeskuksissa eniten huolta synnyttävät tilannekuvan ylläpitoon liittyvät tiedonsaantioikeuksien rajaukset, tietojen käsittelyoikeudet koulutus-, valvonta- ja kehittämistoiminnassa, sekä todennäköisesti kasvava työkuorma tietopyyntöjen ja tietojen muokkausta koskien.

Hätäkeskusten lausunnossa esitetään, että viranomaisten tiedonsaantioikeus hätäkeskustietojärjestelmästä sekä rekisterinpitäjien välistä tietojen luovuttamisen osalta tarkennetaan lain perusteluissa käytännön esimerkkejä vastaavalla tavalla, kuin sitä on tarkennettu lainsäädäntöneuvoksen 25.10.2022 hallintovaliokunnalle laatimassa PowerPoint esityksessä. Edellä mainitulla muutoksella vähennettäisiin tulkinnanvaraisuutta sekä virheellisiä tulkintoja asiassa.

Sisäministeriön vastaus

Hätäkeskuspäivystäjän tehtävät tai tietojen ja henkilötietojen käsittelyoikeudet eivät muutu esityksen johdosta. Hallituksen esityksen pykäläehdotukset (20 ja 21 §) sisältävät pykäläkohtaiset perustelut ja niissä on avattu esimerkein tilanteita siltä osin kuin se on ollut mahdollista. Esimerkkejä on pyritty lisäämään käsittelyn kuluessa esitettyihin kysymyksiin ja niitä voi toki käyttää jatkossakin. Lainsäädännössä tai perusteluissa ei ole kuitenkaan mahdollista määritellä kaikkia mahdollisia elävässä elämässä eteen tulevia tilanteita. Arvio tietojen tarpeellisuudesta tehtävän hoitamiseksi tai tiedonsaantioikeudesta on tehtävä aina esimerkeistä huolimatta yksittäisessä tilanteessa tapauskohtaisesti.

Tarkempi ohjeistus tietojen käsittelystä kuuluu sekä rekisterinpitäjälle että Hätäkeskuslaitoksen omalle vastuulle. Päivystäjillä on jo nyt käytössään Hätäkeskuslaitoksen kattava ja EU:n tietosuoja-asetuksen mukainen tietosuojaohjeistus (HAK-2020-372) sekä jatkossa rekisterinpitäjien antamat sopimukset, joissa määritellään henkilötietojen käsittelyä.

Ministeriön ydintehtäviin kuuluu vastuullaan olevan lainsäädännön valmistelu ja sen toimeenpanon ohjaus. Nyt esitettyjen muutosten osalta sisäministeriö tulee ohjaamaan hätäkeskuslain toimeenpanoa omalla hallinnonalallaan.

6. Lain voimaantulo

Hätäkeskusten lausunnon mukaan lakiuudistuksen voimaantulon aikataulu on haastava tarvittavien toteutettavien teknisten muutosten, erityisesti rekisterinpitoon laadittavien ohjeiden sekä henkilöstön kouluttamisen näkökulmasta. Hätäkeskuslaitokset esittävät, että lain 16 a ja 20-25 § tulisivat voimaan aikaisintaan vuosi lain voimaantulon jälkeen.

Sisäministeriön vastaus

19.11.2020

Hallituksen esityksen sivulla 43 on kuvattu kohdassa 5.2.2.2 *Välttämättömien tietoteknisten muutosten kustannukset*. Kyseinen arvio on tehty yhdessä Hätäkeskuslaitoksen asiantuntijoiden kanssa ja ainoa tosiasiallinen välttämätön tietotekninen muutos on lokirekisterin käytönvalvonnan työkalun toteuttaminen jokaiselle rekisterinpitäjälle. Hätäkeskukset eivät edelleenkään ole tuoneet esiin muita teknisiä muutostarpeita hätäkeskustietojärjestelmään. Lokirekisteri on mahdollista toteuttaa vuoden 2023 aikana.

Hätäkeskuslaitos ei vastaa muiden rekisterinpitäjien ohjeista. Rekisterinpitäjyyden muutos, tietolupien ja näihin liittyvien prosessien tai laadun- ja laillisuusvalvonnan Hätäkeskuslaitoksen oman ohjeistuksen päivittäminen ei vaikuta Hätäkeskuslaitoksen operatiiviseen toimintaan ja on toteutettavissa vuoden 2023 aikana. Hätäkeskuslaitokselle ei tule uusia rekisterinpitäjän velvoitteita eikä päivystyshenkilöstön tehtävät tai henkilötietojen käsittely muutu nykyisestä, joten näiltä osin ohjeistusta, tehtävänkäsittelyohjeet mukana lukien, ei ole tarve päivittää lainmuutoksen johdosta. Muutokset tulevat koskemaan nykyisiä tietojen luovutuksista vastaavia tahoja ja viraston johtoa, joiden osalta koulutus on annetussa ajassa mahdollinen.